

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Marie Kocourkové a soudkyň JUDr. Magdaleny Ježkové a JUDr. Jany Kábrtové ve věci žalobce : **Ing. D. B.**, bytem X, proti žalovanému : **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Praha 2, Na Poříčním právu 1, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. ledna 2016, č.j. MPSV-2016/12257-918, **t a k t o :**

- I. **Žaloba s e o d m í t á .**
- II. **Žalobci se osvobození od soudního poplatku n e p ř i z n á v á.**
- III. **Návrh na ustanovení advokáta se z a m í t á.**
- IV. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou dne 29.2.2016 domáhal zrušení rozhodnutí uvedeného v záhlaví tohoto usnesení, jímž bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu v platném znění (dále jen „správní řád“) zamítnuto její odvolání do rozhodnutí ředitelky odboru Úřadu práce ČR, krajské pobočky v Hradci Králové ze dne 11.11.2015, č.j. MPSV-UP/36780/15/TU. Ta nevyhověla námitce žalobce o podjatosti pracovnice úřadu práce paní Zuzany Bittnerové a nevyloučila ji z projednávání a rozhodování ve správním řízení o přiznání dávek hmotné nouze.

Po seznámení s obsahem žaloby, vyjádření žalovaného a odůvodnění správních rozhodnutí předložených žalovaným musel krajský soud věc odmítnout z následujících důvodů.

K podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 odst. 1 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) je legitimován ten, „*kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění nebo závazně určují jeho práva a povinnosti.*“ Z tohoto zákonného ustanovení tedy nepochybně vyplývá, že ve správním soudnictví lze žalobou napadnout pouze takové rozhodnutí správního orgánu, které konečným způsobem zasahuje do hmotných práv a povinností osoby.

Podle ustanovení § 68 písm. e) s. ř. s. *„Žaloba je nepřipustná také tehdy, domáhá-li se přezkoumání rozhodnutí, které je z přezkoumání podle tohoto nebo zvláštního zákona vyloučeno.“*

Podle ustanovení § 70 písm. c) s. ř. s. *„Ze soudního přezkoumání jsou vyloučeny úkony správního orgánu, jimiž se upravuje vedení řízení před správním orgánem.“*

Otázkou, zda je rozhodnutí o vyloučení, resp. nevyloučení pracovníka správního orgánu ze správního řízení přezkoumatelné ve správním soudnictví se opakovaně zabývaly nejen krajské soudy ale i Nejvyšší správní soud. V rozsudku ze dne 15. 10. 2003, č.j. 3 Afs 20/2003 - 23, vyslovil právní názor, že: *„Rozhodnutí správce daně o vyloučení pracovníka je rozhodnutím, kterým se pouze upravuje vedení řízení [§ 70 písm. c) s.ř.s.] a které není přezkoumatelné samostatnou žalobou ve správním soudnictví. Musí proto předcházet rozhodnutí o věci samé, aby případné vady daňového řízení způsobené nesprávnou aplikací § 26 zákona ČNR č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, bylo možno namítat v řízení o žalobě proti meritornímu rozhodnutí“.* Ve svém pozdějším rozsudku ze dne 15. 7. 2010, č.j. 7 Afs 56/2010-59, pak uvedl, že neshledal důvodu, aby se odchýlil od svého dřívějšího právního názoru vysloveného v již citovaném rozsudku ze dne 15. 10. 2003, č.j. 3 Afs 20/2003 - 23.

I když zmíněná rozhodnutí řeší otázku přezkumu rozhodnutí vydaného dle § 26 zákona č. 337/1992 Sb., zákona o správě daní a poplatků, lze bez dalšího aplikovat názor vyslovený Nejvyšším správním soudem v daňovém řízení i na řízení správní, konkrétně na postup podle § 14 správního řádu. Z citovaného vyplývá, že případné vady způsobené nesprávnou aplikací § 14 správního řádu lze ve správním soudnictví napadnout jedině žalobou směřující proti meritornímu rozhodnutí, tj. rozhodnutí o přiznání či nepřiznání dávek hmotné nouze. O takové rozhodnutí v posuzovaném případě nešlo. Teprve rozhodnutí vydané ve věci samé bude moci žalobce napadnout u správního soudu žalobou, do níž může zahrnout také ty žalobní body, které uvedl v této žalobě. Nic tedy nebrání tomu, aby v případné další žalobě namítl, že ve správním řízení rozhodovala pracovnice, která byla podle příslušného zákonného ustanovení z něho vyloučena.

Podle ust. § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. soud žalobu odmítne, jestliže je nepřipustná. Nepřipustná je ve smyslu ust. § 68 písm. e) téhož zákona žaloba, domáhá-li se přezkoumání rozhodnutí, které je z přezkoumání podle tohoto nebo zvláštního zákona vyloučeno. Takovým rozhodnutím je dle ust. § 70 písm. c) citovaného zákona úkon, jímž se upravuje vedení řízení před správním orgánem. Jak bylo shora uvedeno, žalobou napadeným rozhodnutím žalovaného ze dne 20. 1. 2016, č.j. MPSV-2016/12257-918, a jemu předcházejícím rozhodnutím ředitelky odboru Úřadu práce ČR, krajské pobočky v Hradci Králové ze dne 11. 11. 2015, č.j. MPSV-UP/36780/15/TU, bylo rozhodováno podle § 14 správního řádu o podjatosti pracovnice správního orgánu.

Krajský soud ve smyslu uvedených zásad vyslovených Nejvyšším správním soudem postupoval a žalobu jako nepřipustnou odmítl dle ust. § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Žalobce spolu s podanou žalobou požádal soud o osvobození od soudního poplatku a s ohledem na nedostatečné odborné znalosti a právní složitost věci i o ustanovení zástupce pro toto řízení.

Osobní osvobození od soudních poplatků je procesní institut, jehož účelem je ochrana účastníka, který se nachází v tíživých poměrech, před nepřiměřeně tvrdým dopadem zákona o soudních poplatcích. Osvobození od soudních poplatků upravuje ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s., v němž je kromě jiného uvedeno, že *„Účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne.“*

V posuzovaném případě, z důvodů shora uvedených, dospěl krajský soud k závěru, že žalobce nemůže být se svoji žalobou úspěšný, proto mu nepřiznal osvobození od soudního poplatku. Žalobce však nemusí soudní poplatek uhradit, neboť při odmítnutí žaloby dle § 46 s. ř. s., má nárok, v případě, že poplatek uhradil, na jeho vrácení (viz § 10 odst. 3 poslední věta zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích).

Krajský soud dále zvažoval, zda žalobce splňuje podmínky pro ustanovení zástupce. Podle ust. § 35 odst. 8 s. ř. s. *„Navrhovatel, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát; hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování osoby uvedené v odstavci 2 platí v takovém případě stát.“* Protože žalobce nesplňoval předpoklady pro osvobození od soudního poplatku, nemohl mu soud ani ustanovit zástupce (viz § 35 odst. 8).

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. Podle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V řízení před krajským soudem žalobce úspěch neměl, žalovaný náhradu nákladů řízení nepožadoval a krajský soud ani nezjistil, že by mu nějaké takové náklady vznikly. Vzhledem k tomu bylo rozhodnuto o náhradě nákladů řízení tak, jak je uvedeno ve výroku IV. tohoto rozsudku.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem

lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 30. března 2016

Mgr. Marie Kocourková, v. r.
předsedkyně senátu